

is een voorrecht, dat niet aan rustenden geschonken wordt. Door veel goed geregelden arbeid is het in den loop der jaren veroverd. En al is het aan het lichtbrengen der waarheid op zich zelf reeds prijs genoeg, wanneer die waarheid toevallig ook nuttig heeft kunnen zijn is dit stellig nog gelukkiger.

Utrecht, December 1896.

ZWAARDEMAKER.

INGEZONDEN.

Arnhem, 10 December 1896.

Naar aanleiding van het stuk, waarschijnlijk van de Redactie van het weekblad van het *Nederlandsch Tijdschrift voor Geneeskunde*, voorkomende in n°. 18 van 31 October 1896 bladzijde 619, heeft de Geneeskundige Raad voor Gelderland en Utrecht, in zijn Openbare Vergadering van 4 December j.l. besloten U mede te deelen dat voor genoemde provinciën, de Geneeskundige Armenverzorging is bewerkt in de jaren 1893 en 1894. Alle leden en plaatsvervangende leden van den Raad hebben medegewerkt om, voor iedere gemeente van dit ressort, de hun gestelde vragen betreffende de Geneeskundige Armenverzorging te beantwoorden.

Deze antwoorden zijn bijeenverzameld en tot een geheel bewerkt door den Secretaris van den Geneeskundigen Raad.

Erkennende dat dit werk veel tijd, moeite en arbeid heeft gekost, zoo blijkt echter dat van een „terugdeinzen” voor dien arbeid, althans bij den Geneeskundigen Raad voor Gelderland en Utrecht, geen sprake is geweest.

Deze Geneeskundige Raad stelde zich ten doel gegevens te verzamelen omtrent „de behoefte aan geneeskundige hulp” in gemeenten.

De Raad erkent dat het werk geenszins op volledigheid kan bogen; het zal hem inmiddels aangenaam zijn wanneer het rapport, dat ter uwer beschikking ligt, in het weekblad van het *Nederl. Tijdschrift* worde opgenomen.

Met de opneming van deze missive in genoemd weekblad zal de Redactie den Raad verplichten.

Namens den Geneeskundigen Raad voor Gelderland en Utrecht.

Dr. A. E. POST, *Voorzitter*.

Dr. J. G. DE VOOGT, *Secretaris*.

De Red. dankt voor de toezending van het uitvoerig rapport van den Geneesk. Raad, waarmede zij met veel belangstelling heeft kennis gemaakt. Zij heeft met verbazing ontwaard, dat een zoo belangrijk stuk, de vrucht van zooveel werk in het archief is gebleven. Zoo moet het onbekend blijven en kan weinig nut stichten. In ons hoofdartikel hebben wij gevraagd om inlichtingen betreffende armenzorg in de grootere steden; daarom was voor ons bijzonder belangrijk wat in het rapport omtrent Utrecht en Arnhem vermeld wordt. We hebben de Commissie uit den Utrechtschen kring op het bestaan van het rapport gewezen, waarna bleek dat zij er reeds mede

bekend was, en wat het rapport over Arnhem betreft, dat willen wij gaarne afdrukken, en wij zeggen voor hun toestemming daartoe den Geneeskundigen Raad en den bewerker van het gedeelte dat Arnhem betreft Dr. J. J. ПОМОЕТ, hartelijk dank.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

BOMBAY. — **De pest** begint onrustbarende verhoudingen aan te nemen. In de laatste week van 1896 was het algemeene sterftecijfer 115.41 per 1000 inw. en per jaar berekend. Het aantal sterfgevallen aan erkende pest bedroeg tot nu toe 1735, maar de sterke toeneming van andere ernstige ziekten met doodelijken afloop (remitterende koorts) doet vermoeden, dat de pest ook aan die gevallen niet vreemd is. Dr. HAFKINE heeft den 9den December een kleine hoeveelheid antitoxine van YERSIN ontvangen. De Perzische Golf loopt groot gevaar, daar ook Karachi is aangetast. De toestand der Europeanen is vrij gunstig. In de Fransche Middellandsche zeehavens wordt een streng toezicht uitgeoefend (*Brit. med. Journ.* 2 Jan.).

BERLIJN. — **Een Artsen-Congres.** Het *Centralblatt f. Kneipp'sche Heilkunde*, officieel orgaan van de Internationale Vereeniging van KNEIPP'sche artsen, uitgegeven door Dr. BAUMGARTEN, onder medewerking van Sr. Hochw. Herr Prälat KNEIPP, geeft een bericht van den 2den Aerztetag voor Rijnland, Westfalen en naburige streken, den 7den December te Keulen gehouden. De Hoofd-Redacteur heeft zich persoonlijk van Zwaben er heen begeven uit belangstelling voor de goede en nuttige zaak. De vergadering besloot, dat *leeken niet bevoegd zijn de Kneippkuur te leiden*. Het is te hopen, dat de zeer geleerde Hoofd-Redacteur deze meening tegenover den hoogerwaarden prelaat krachtig zal volhouden, zoo schrijft EULENBURG in een toornig artikel in de *Deutsche med. Wochenschr.*, n°. 52. De kwakzalverij *binnen onzen stand*, zie daar de gevaarlijkste vijand, waartegen wij niet eendrachtig en krachtig genoeg kunnen optreden.

— **Kwakzalverij.** Met 3 stemmen tegen heeft de wetenschappelijke deputatie de volgende stellingen aangenomen.

a. Het beroep van kwakzalver moet weder strafbaar gesteld worden.

b. § 6 der Rijks-Gewerbeordnung moet in dien zin gewijzigd worden, dat zij op de geneeskunst niet van toepassing is.

c. Gelijkzeitig met dit besluit behooren in een Duitsche „Aerzteordnung” bepalingen getroffen te worden omtrent de uitoefening der geneeskunst (*Deutsche med. Wochenschr.*, n°. 1).

De *Allg. med. Ctrz.*, n°. 104, bericht het overlijden van den Generaal-Adjutant Graaf von LIPPE, die op allerhoogst bevel *binnen de muren van een gasthuis* door een kwakzalver behandeld is, gelijk voor eenige maanden werd medegedeeld. Het zou aanbeveling verdienen, als het mogelijk was, omtrent